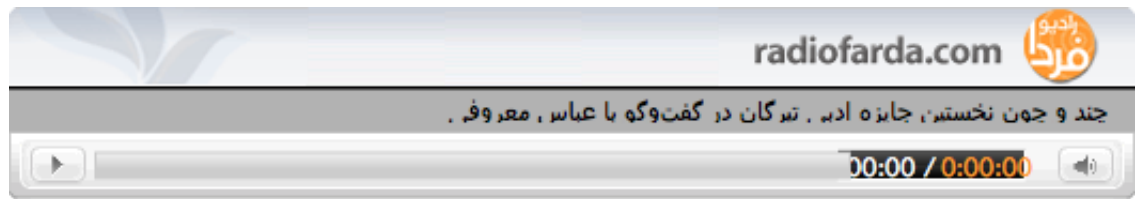

چند و چون نخستین جایزه ادبی تیرگان در گفتوگو با عباس معروفی

توسط امیر مصدق کاتوزیان

برگزارکنندگان جشنواره تیرگان در تورونتو بر آنند که تابستان امسال در دومین جشنواره این نهاد فرهنگی نخستین دوره مسابقه داستان‌نویسی تیرگان را برگزار کنند. داستان‌هایی با حداکثر دو هزار و ۵۰۰ کلمه بدون احتساب عنوان.

عباس معروفی نویسنده در برلن دست‌اندرکار تدارک مقدمات دریافت این داستان‌ها است. عباس معروفی بنیانگذار جایزه قلم زرین گردون بود که در سال‌های ۱۳۷۲ و ۱۳۷۴ در ایران به قلم‌زنانی چون احمدرضا احمدی، بهرام بیضایی، جعفر شهری، محمد قاضی، غزاله علیزاده، محمد کشاورز و بیژن کلکی اعطا شد. عباس معروفی میهمان پیک فرهنگ این هفته است.

■ آقای معروفی، چه شد که بنا شد انجمن تیرگان تورونتو در کانادا جایزه ادبی اهدا کند به نویسندگان ایرانی و فارسی زبان برای اولین بار و اولین سال؟

با مدیر هنری تیرگان خانم ماریای صبا مقدم صحبت کردم و به‌شان پیشنهاد دادم که خوب شما که دارید یک چنین فستیوالی را پیش می‌برید و خوشنام است و اهمیت دارد، چرا یک جایزه ادبی نمی‌گذارید که هم نگاهی باشد و رویکردی باشد به ادبیات داستانی و ادبیات خلاقه و در ضمن یک بازویی باشد برای شکستن این دیوار سانسور، و به هر حال یک جوری در فضایی که نویسندگان هیچ رسانه‌ای ندارند و هیچ امکانی برای انعکاس کارهایشان ندارند، چرا یک چنین کاری نمی‌کنید.

خیلی سریع این‌ها هم جواب مثبت دادند و خوشحال شدند و این راه افتاد و ما چند ماهی رویش کار می‌کردیم. برنامه‌ریزی، انتخاب داوران، نوع جایزه و نوع کار... و خلاصه برنامه شروع شد و خوشبختانه داستان‌هایی هم آمده و همین‌جور ما مشغول کار هستیم.

■ داوران چه کسانی هستند؟

چهار داور خیلی نامدار هستند و خیلی متخصص در رشته‌های خودشان. ولی متأسفانه نمی‌توانیم اسمشان را اعلام کنیم. زمانی که جایزه‌ها مشخص شد به خاطر اینکه داورها به زحمت نیافتند یا راحت‌تر بتوانند کار را داوری کنند، روز مراسم اسم داورها اعلام می‌شود. برای من خیلی اهمیت داشت که داوران را سطح بالا بگیرم و همیشه فکر می‌کنم اعتبار یک جایزه به داوران آن است.

■ برندگان جایزه در همان تابستان اعلام خواهند شد؟

ژوئن ۲۰۱۱ در همان فستیوال تیرگان برندگان اعلام می‌شوند. به این صورت که مرحله اول انتخاب اگر سی، بیست و چهل داستان مرحله اول گزینش شده باشد که بروند مرحله نهایی آن سی چهل داستان قرار شده در نشر گردون آلمان به صورت یک کتاب چاپ شود به عنوان یادگاری از نمونه ادبیات خلاقه معاصر.

■ در ایران بنیاد هوشنگ گلشیری از اهدای جایزه پرهیز کرد به این دلیل که کارهایی که چاپ و منتشر شده به گفته هیئت داوران از کیفیتی برخوردار نبوده که به حد نصاب برسد و جایزه بگیرند. شما این مشکل را ندارید؟

من به‌شان حق می‌دهم. یعنی بنیاد گلشیری که یک چنین چیزی را اعلام کرد، یک جایی به‌شان حق می‌دهم. به خاطر اینکه در زمانی بود که وزارت ارشاد تقریباً هیچ کتابی را اجازه نمی‌داد. به ندرت کتاب آن هم دست برده شده یعنی مثلاً ۱۰ داستان بوده و ۵ داستان حذف شده و کتاب درآمد. یعنی سالی بود که وقتی داستان‌های ادبی منتشر شد مجموعه داستان‌ها کیفیتی نداشت.

ولی ما الان داریم به این صورت اعلام می‌کنیم که بهترین داستان‌هایتان را بفرستید و هیچگونه محدودیت و ممنوعیتی وجود ندارد. بنابراین بحث کیفیت است. یعنی ما به هیچ چیز کاری نداریم چون عامل سانسور در آن نقش ندارد و هیچگونه محدودیتی وجود ندارد. بنابراین خیلی تفاوت دارد. آن سال که جایزه گلشیری اعلام شد طبیعی بود. برای اینکه هیچ کتابی درنیامد.

■ از ایران هم کتاب دریافت می‌کنید؟

ما از سراسر جهان یعنی از افغانستان، تاجیکستان، ایران و تمام دنیا. هرکس که به زبان فارسی داستان بنویسد، قدمش روی چشم ماست.

■ با معیارهایی که در ایران به کار گرفته می‌شود، آیا فرستادن اثر برای در نظر گرفته شدن در هیئت داوران تیرگان بدون مشکل انجام می‌شود؟

سعی می‌کنیم تا آنجا که می‌توانیم حفاظ ایجاد کنیم. اگر نویسنده‌ای داستانی دارد که اگر منتشر شود جان نویسنده به خطر بیافتد، یا اذیتش کنند، خوب با مشورت خود نویسنده از اسم مستعار استفاده می‌کنیم. به هر حال برای ما جان نویسندگان و زندگیشان در وهله اول است.

■ آخرین مهلتی که نویسندگان می‌توانند کتاب‌هایشان را برای این جایزه تیرگان به شما بفرستند، چه زمانی است؟

تا این زمان که در وب سایت تیرگان و وب سایت مربوطه منتشر شده، ۱۵ فوریه ۲۰۱۱ بوده که من همینجا الان به عنوان دبیر مسابقه جایزه ادبی تیرگان اعلام می‌کنم تا پایان ماه فوریه این مدت را تمدید می‌کنیم.

■ شرط خاصی هم هست برای آثاری که دریافت می‌کنید؟

یک نکته اهمیت دارد و آن اینست که داستان‌ها هیچ جا نباید منتشر شده باشد. یعنی داستان‌های منتشر نشده مختص همین جایزه باید فرستاده شود و امیدوارم که نویسندگان ایران یا کسانی که فارسی می‌نویسند در این مسابقه شرکت کنند و سطح آن را بیاورند بالا و نشان بدهند به نظام جمهوری اسلامی که ما توانایی‌های بسیاری داریم.

© 2011 تمام حقوق این وبسایت بر اساس قانون کپی‌رایت برای رادیو فردا محفوظ است.

http://www.radiofarda.com/content/f7_abbas_maroufi_iv_on_tirgan_literature_award/2277626.html